

СИБАЛУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОХОРОНА ҐРУНТІВ

Спеціальність	103 Науки про Землю	Обов'язковість дисципліни	Вибіркова
Освітня програма	Моніторинг природних ресурсів	Факультет	Біотехнологій
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Кафедра	Ґрунтознавства

ВИКЛАДАЧ

Дегтярьов Юрій Васильович

Освіта	- вища – спеціальність «Агрохімія та ґрунтознавство»
Науковий ступінь	кандидат сільськогосподарських наук 06.01.03 «агроґрунтознавство і агрофізика»
Вчене звання	- доцент
Досвід роботи	- понад 10 років
Показники професійної активності з тематики курсу:	
- співавтор навчальних посібників та монографій;	
- співавтор методичних розробок;	
- співавтор тематичних публікацій;	
- учасник наукових і методичних конференцій;	
- керівник та відповідальний виконавець грантових та госпдоговірних тематик.	

Телефон

+3800662543318

E-mail

0662543318@btu.kharkiv.ua

Дистанційна
підтримка

ZOOM, Goggle Meet,
Viber, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів теоретичних і практичних знань сучасних методів діагностики деградаційних процесів та умінь розробки заходів щодо збереження і відновлення деградованих ґрунтів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, командна робота
Специфічні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі будуть <i>знати</i> : сучасний стан земельних ресурсів України; причини та наслідки розвитку основних процесів деградації ґрунтів; особливості раціонального використання еродованих, кислих, засолених, осушених, зрошуваних, техногенно та радіонуклідно забруднених ґрунтів; заходи щодо запобігання деградаційним процесам. <i>Вміти</i> : здійснювати аналіз стану ґрунтового покриву; визначати стійкість земельних ресурсів до деградації; оцінювати ступінь та небезпеку прояву деградаційних процесів для конкретних територій; аналізувати організацію землекористування для конкретної території; виявляти слабкі місця і пропонувати шляхи оптимізації структури земель.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ЄКТС (90 годин), 12 годин лекцій, 18 години практичних занять, 60 годин – самостійна робота, модульний контроль, підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища. ФК02. Засвоєння базових знань із супутніх наук, що входять окремими блоками до сфери наук про землю (фізика, хімія, біологія, екологія, математика, інформаційні технології та інші), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи. ФК.03. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. ФК.07. Здатність проводити моніторинг природних процесів.
Програмні результати навчання	ПР.05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження. ПР.08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів. ПР.11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль I. ҐРУНТОВИЙ ПОКРИВ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ДЕГРАДАЦІЇ. ОХОРОНА ҐРУНТІВ ВІД ЕРОЗІЇ І ФІЗИЧНОЇ ДЕГРАДАЦІЇ

Тема 1	Ґрунти як об'єкт охорони.
Тема 2	Ґрунт як елемент ландшафтної системи.
Тема 3	Проблема деградації земель та ґрунтів.
Тема 4	Ерозія ґрунтів.
Тема 5	Фізична деградація.

Модуль II. ОХОРОНА ҐРУНТІВ ВІД БІОЛОГІЧНОЇ, ХІМІЧНОЇ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНОЇ ДЕГРАДАЦІЇ. СТРУКТУРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЛАНДШАФТІВ І МОНІТОРИНГ ҐРУНТІВ

Тема 6	Дегуміфікація ґрунтів.
---------------	------------------------

Тема 7	Охорона ґрунтів від хімічного забруднення.
Тема 8	Використання радіаційно забруднених ґрунтів.
Тема 9	Оптимізація структури сільськогосподарських ландшафтів.
Тема 10	Моніторинг ґрунтового покриву.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

ЛІТЕРАТУРА	<p>1. Ґрунтознавство: підруч. / Тихоненко Д.Г., Горін М.О., Лактіонов М.І. та ін.; за ред. Д.Г. Тихоненка. Київ: Вища освіта, 2005. 703 с.</p> <p>2. Медведєв В.В. Моніторинг ґрунтів України. Харків: ГІФ “Антиква“, 2002. 428 с.</p> <p>3. Булигін С.Ю., Барвінський А.В., Ачасова А.О., Ачасов А.Б. Оцінка і прогноз якості земель: навчальний посібник. ХНАУ. Харків, 2008. 237 с.</p> <p>4. Забалуєв В.О., Балаєв А.Д., Тараріко О.Г. Охорона ґрунтів і відтворення їх родючості: навчальний посібник; за ред. д-рів, проф. В.О. Забалуєва та В.В. Дегтярьова. Вид. 2-ге, змін. і допов. Харків: ФОП Бровін, 2017. 348 с.</p> <p>5. Стан родючості ґрунтів України та прогноз його змін за умов сучасного землеробства; за ред. В.В. Медведєва, М.В. Лісового. Харків: Штрих, 2001. 100 с.</p>	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	<p>1. Охорона ґрунтів : методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» / Державний біотехнологічний університет; уклад : Ю.В. Дегтярьов, В.В. Дегтярьов. Харків : ДБТУ, 2023. 24 с.</p> <p>2. Охорона ґрунтів: навч. посіб. / В.В. Дегтярьов, С.В. Крохін, Ю.В. Дегтярьов, Д.В. Гавва / за ред. д-ра с.-г. н, проф. В.В. Дегтярьова. — Харків, 2023 — 276 с.</p>
-------------------	---	-----------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ЄКТС (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) мають дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані в «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин ДБТУ», виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.